

คู่มือคำถาม - คำตอบ (FAQ)

คำถามที่พบบ่อย (FAQ)

แนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ที่	ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๑.	กรณีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานของรัฐสามารถใช้วิธีเฉพาะเจาะจงจัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs และสามารถนำวงเงินงบประมาณที่จัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวมานับรวมอยู่ในร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีรายการพัสดุและบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการ SMEs ได้หรือไม่	กฎกระทรวงฯ กำหนดให้จัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีรายการพัสดุและบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการ SMEs ดังนี้ ๑. หน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตาม มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ข) ได้ ๒. หน่วยงานของรัฐสามารถนำวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้างตามข้อ ๑ กับ SMEs สามารถนำวงเงินจัดซื้อจัดจ้างไปนับรวมอยู่ในร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีรายการพัสดุและบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการ SMEs ได้ ๓. กรณีที่จัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs ยังไม่ครบร้อยละ ๓๐ ต้องจัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs เท่านั้น เพื่อให้ได้อัตราครบร้อยละ ๓๐ แต่หากจัดซื้อจัดจ้างครบร้อยละ ๓๐ แล้ว จะจัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs อีกหรือไม่ก็ได้
๒.	กรณีหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์ที่จะจัดซื้อพัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศหรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ เนื่องจากพัสดุดังกล่าวไม่มีผลิตภายในประเทศ หน่วยงานของรัฐต้องเสนอผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี พิจารณาก่อนจะกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือไม่	๑. ตามกฎกระทรวงฯ กำหนดในกรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบตั้งแต่ก่อนกำหนดคุณลักษณะเฉพาะว่า พักตร์ที่ต้องการจัดซื้อพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ แต่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นที่จะจัดซื้อพัสดุที่ผลิตหรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ กรณีนี้จะต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่อพิจารณา เว้นแต่ (๑) เป็นการจัดหาอะไหล่ที่มีความจำเป็นจะต้องระบุคุณลักษณะเฉพาะ และจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ (๒) กรณีมีความจำเป็นจะต้องมีการใช้พัสดุที่ผลิตหรือนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งเป็นการจัดหาครั้งหนึ่งที่มีวงเงินไม่เกิน ๒ ล้านบาท หรือราคาพัสดุนำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๒ ล้านบาท ให้ขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ๒. สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบตั้งแต่ก่อนกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือก่อนกำหนดขอบเขตของงานว่า ไม่มีพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ และมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุนั้น กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปชั้นใดชั้นหนึ่ง โดยหน่วยงานสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะได้ตามวัตถุประสงค์ เช่น หน่วยงานต้องการจัดซื้อลิฟท์ จำนวน ๒ ตัว หน่วยงานทราบตั้งแต่ต้นว่า ลิฟท์ที่ไม่มีผลิตภายในประเทศ หน่วยงานสามารถกำหนดคุณลักษณะเฉพาะลิฟท์ที่ผลิตนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศได้ตามวัตถุประสงค์ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไป

ที่	ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๓.	ตามข้อ ๒.๑.๒ (๒) ที่กำหนดว่า “กรณีมีความจำเป็นจะต้องมีการใช้วัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือนำเข้าวัสดุจากต่างประเทศซึ่งเป็นการจัดหา <u>ครั้งหนึ่งที่มีวงเงินไม่เกินสองล้านบาท หรือราคาวัสดุที่นำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกินสองล้านบาท</u> ” กรณีดังกล่าวหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาวงเงิน อย่างไร	หากพิจารณาแล้วสามารถแยกราคาต่อหน่วยได้ว่าราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๒ ล้านบาท กรณีนี้แม้วงเงินรวมทั้งสัญญาจะเกิน ๒ ล้านบาท ถ้าเข้ากรณีใดกรณีหนึ่งก็ขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยงานรัฐ เช่น หน่วยงานจะจัดซื้อเครื่องสูบน้ำ จำนวน ๑๐ เครื่อง เครื่องละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ล้านบาท กรณีนี้ถือว่าเป็นกรณีที่มีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๒ ล้านบาท จึงขออนุมัติเพียงแค่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แต่หากไม่สามารถแยกพิจารณาราคาต่อหน่วยได้ ก็ให้พิจารณาจากมูลค่าของสัญญา ถ้าไม่เกิน ๒ ล้านบาท ก็ให้ขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
๔.	กรณีงานจ้างก่อสร้าง หรืองานจ้างที่ไม่ใช่งานก่อสร้าง มีรายการวัสดุที่ต้องใช้ในงาน จำนวน ๑๐ รายการ หากปรากฏว่า มีวัสดุที่ผลิตภายในประเทศ จำนวน ๓ รายการ และวัสดุ จำนวน ๗ รายการ เป็นวัสดุที่ไม่มีผลิตภายในประเทศ และจำเป็นต้องใช้วัสดุนั้น กรณีนี้หน่วยงานของรัฐต้องเสนอผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น พิจารณาก่อนจะกำหนดแบบรูปรายการงานก่อสร้างหรือก่อนกำหนดขอบเขตของงาน หรือไม่	๑. ตามกฎกระทรวงฯ และ ว ๘๙ สำหรับงานจ้างก่อสร้างหรืองานจ้างที่ไม่ใช่งานจ้างก่อสร้าง กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของมูลค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ ที่ใช้ในงานนั้น กรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบตั้งแต่ก่อนกำหนดรายละเอียดในแบบรูปรายการงานก่อสร้างหรือก่อนกำหนดร่างขอบเขตของงานจ้าง ว่าในงานจ้างนั้นมีวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ แต่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตหรือนำเข้าวัสดุจากต่างประเทศ ทำให้การใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศไม่ครบร้อยละ ๖๐ กรณีนี้จะต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่อพิจารณาก่อน เช่น หน่วยงานต้องการจ้างจัดงาน event ปรากฏว่า หน่วยงานรู้ตั้งแต่ต้นว่า ในงานจ้างจัดงาน event มีวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ต้องใช้ในงานจ้าง จำนวน ๒๐ รายการ ปรากฏว่าวัสดุ ๑๙ รายการ มูลค่ารวมมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของมูลค่าวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ใช้ในงานทั้งหมด มีผลิตภายในประเทศ แต่หน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตหรือนำเข้าวัสดุจากต่างประเทศทั้ง ๑๙ รายการ หรือบางรายการ เป็นผลทำให้การใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศไม่ครบร้อยละ ๖๐ กรณีนี้ต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปก่อน ๒. สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบตั้งแต่ก่อนกำหนดรายละเอียดในแบบรูปรายการงานก่อสร้างหรือก่อนกำหนดร่างขอบเขตของงานจ้างว่า วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ใช้ในงานจ้างไม่มีผลิตภายในประเทศและจำเป็นต้องใช้ เป็นผลทำให้การใช้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศไม่ครบร้อยละ ๖๐ กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น เช่น งานก่อสร้างมีรายการวัสดุที่ต้องใช้ทั้งหมด จำนวน ๑๐ รายการ จำนวนเงิน ๑๐ ล้านบาท หากปรากฏว่า มีวัสดุที่ผลิตภายในประเทศ จำนวน ๓ รายการ จำนวนเงิน ๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และวัสดุ จำนวน ๗ รายการ จำนวน ๙ ล้านบาท เป็นวัสดุที่ไม่มีผลิตภายในประเทศ และจำเป็นต้องใช้ คิดเป็นร้อยละ ๙๐ กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

ที่	ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๕.	การกำหนดเงื่อนไขในแบบเอกสารประกวดราคาซื้อเอกสารประกวดราคาจ้าง เอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนออื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างไร และหากผู้ประกอบการ SMEs ไม่ยื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คณะกรรมการพิจารณาผลาจะพิจารณาอย่างไร และหากผู้ประกอบการ SMEs ไม่ยื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะตกคุณสมบัติหรือไม่	๑. กรณีหน่วยงานเลือกใช้วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และใช้เกณฑ์ราคาพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะ โดยให้หน่วยงานของรัฐกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ยื่นข้อเสนออื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาตรวจสอบและให้แต้มต่อแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กรณีเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกินร้อยละ ๑๐ หากผู้ประกอบการ SMEs ไม่ยื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ประกอบการ SMEs รายนั้น จะไม่ได้รับสิทธิการได้แต้มต่อ ๒. กรณีผู้ประกอบการ SMEs ไม่ยื่นสำเนาใบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ SMEs ไม่ถือว่า ผู้ยื่นข้อเสนอรายนั้นเป็นผู้ไม่ผ่านคุณสมบัติแต่อย่างใด
๖.	หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๙ ใช้กับการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีและทุกวงเงินหรือไม่ และรวมการจัดจ้างทุกประเภทหรือไม่	ตามหนังสือดังกล่าว ใช้บังคับในการจัดซื้อ การจัดจ้างก่อสร้าง และการจัดจ้างที่ไม่ใช่งานก่อสร้าง หรือใช้บังคับกับการจัดซื้อจัดจ้างตามหมวด ๖ ของพระราชบัญญัติฯ เท่านั้น และใช้กับการจัดซื้อจัดจ้างทุกวงเงิน ไม่ใช้กับการจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง
๗.	งานซื้อ งานจ้างก่อสร้าง งานจ้างทั่วไปที่มีใช่งานก่อสร้าง มีพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ แต่เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะไม่ใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ หรือใช้ไม่ถึงอัตราร้อยละตามที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ ซึ่งตามกฎหมายว่า หน่วยงานของรัฐจะต้องขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น ก่อนที่จะกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขตของงาน แต่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อน แล้วจึงลงพื้นที่ขั้นตอนการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือกำหนดร่างขอบเขตของงานแล้ว กรณีนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการอย่างไร	กรณีนี้หน่วยงานของรัฐสามารถขอให้ผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น พิจารณาให้สัตยาบันสำหรับการดำเนินการที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้วนั้นในภายหลังได้ โดยที่ไม่ต้องขออนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันมายังคณะกรรมการวินิจฉัยแต่อย่างใด

คำถามที่พบบ่อย (FAQ)
หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ส่วนที่ ๒๒ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๖๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

ที่	ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๑.	หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ส่วนที่ ๒๒ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๖๔ ใช้ได้เฉพาะกับเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ใช่หรือไม่	หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ส่วนที่ ๒๒ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๖๔ มีเจตนารมณ์เพื่อเร่งรัดการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐลงสู่ระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วตามที่ได้อ้างมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง มาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ดังนั้น ว ๑๖๔ จึงใช้ได้กับเงินงบประมาณทุกประเภท ตามนิยามคำว่า “เงินงบประมาณ” ตาม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เช่น เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เงินกู้ เป็นต้น
๒.	หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ส่วนที่ ๒๒ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๖๔ มีผลใช้บังคับจนถึงตั้งแต่เมื่อใดจนถึงเมื่อใด	ใช้บังคับกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยพิจารณาตามปีงบประมาณของแต่ละหน่วยงานของรัฐ
